

МИЛАН РАЙСКИ МЛАДАТА ВЪЛЧИЦА

Превод от словашки: Панайот Спиров, 1979

chitanka.info

I

Бурята вилнееше повече от час и старата неподвижна гора се превърна в ад. Тежките оловни облаци докосваха самите върхове на елите, мълниите проблясваха една след друга, земята трепереше от тътена на гръмотевиците и трясъка на падащите дървета. Най-страшно беше по хребетите. Там ураганът бушуваше с див вой. Подире му оставаха само голи осакатени стволоче. Вятърът трошеше короните на дърветата и помиташе пред себе си клони и канари, които с векове не бяха помръдвали от мястото си. Водните струи, изливащи се от черните облаци, се превръщаха в кални ручеи, спускаха се към долините и шуртенето на водите им се смесваше с грохота на бурята.

Всичко живо се беше изпокрило, където свари. Катеричките и белките, совите, червенушките и кълвачите се бяха вмъкнали в хралупите на изсъхналите дървета, стадо сърни беше спряло под една надвиснала канара и гледаше към сърната-водач, която стоеше неподвижно. Те знаеха, че не им остава нищо друго, освен да чакат. Един женски рис и двете му малки успяха със сетни сили да се подслонят в дълбокото си леговище. Стариат вълк, който беше настигнат от бурята по време на лов, също намери прикритие — втурна се по скалистия склон към гъстия клек, припъзля на най-тъмното място и зачака, лежейки по корем. Той сякаш не забелязваше водните струи, изливащи се от надвисналото, мрачно небе. Тук беше най-безопасно.

Когато бурята премина, а огнените проблясъци на мълниите и тътенът на гръмотевиците оредяха, дъждът също намаля, но още дълго продължи да вали. Облаците се вдигаха, отделиха се един от друг и се затъркаляха над забулената в изпарения гора. Подобно на огромни парцаливи кълба вълна те се сливаха и отново се разкъсваха, докато накрая в пролуката между тях се появи късче синьо небе. Все пак времето не се оправи, само престана да ръми.

Тишината се задържа още малко. После сякаш някой замахна с невидима магическа пръчица и гората оживя. Дивите гълъби

запляскаха с крила и отново подеха нежното си гукане в гъстите корони на яворите и буковете, синигерът изписука и полетя във въздуха като жълта топка, чернееща се като въглен катеричка надникна от тъмния отвор в чатала на дебел бряст, някъде чукаше кълвач. В короните на скорушите, почти напълно оголени от бурята, се настаняха синигери и без да губят нито миг, вдигнаха такава врява, сякаш искаха да наваксат пропуснатото. Стадото сърни се спусна към сечището. Майката пропъди от входа на леговището своите малки рисчета, легна по корем и загледа с присвити очи приближаващата се вечер.

Лятото зрееше като шишарките по върховете на елите. Майката беше започнала да води на лов малките си рисчета, запознаваше ги с живота. Скоро щеше да ги повика. Снощи тя улови заек, но не го уби, само леко го замая, за да не избяга. Рисчетата си играха с него сума време, а майката внимаваше да не го изтърват. Трите животни обаче не можеха да се нахранят с един заек. В очите на майката проблясваха пламъчета, тя беше гладна, млякото ѝ отдавна пресъхна. Малките разбраха, че в гърдите на майка им няма нищо, и престанаха да се интересуват за тях. Затова все повече се отдаваха на лова. И сега те бяха нетърпеливи, побутваха майката, но тя закриваше почти целия вход на леговището и гледаше неподвижно пред себе си, само косъмчетата по върха на ушите ѝ леко потрепераха и улавяха дори най-незначителните звуци. Малките мъркаха зад гърба на женската, ноктите им се подаваха. Рисчетата започваха да драскат хълбоците на майка си, но изведнъж тя се присви и те се вцепениха. Тя напълно притвори очите си и през тясната цепнатина наблюдаваше фигурата на едър стар вълк, който се мъknеше по склона само на няколко скока от леговището. Дъждът изми следите, вятърът духаше отдолу нагоре като в комин, затова вълкът не усещаше близостта на смъртния си враг и спокойно продължаваше да върви, изпънал напред главата си с островърхи уши. Дългата му опашка — сива в началото и черна накрая — се влачеше до земята.

Майката не искаше да си създава неприятности, тя чакаше и с присвити очи проследи сиво-черния хищник, който изчезна зад скалата, обвита от хилави скоруши. Майката продължаваше да стои в дупката на леговището си, докато се стъмни напълно. Едва тогава се измъкна предпазливо, послуша се напрегнато и завъртя кръглата си

глава с наострени уши, над които подобно на перца потрепваха кичурчетата на козината ѝ. Щом не долови подозрителни звуци, тя изтича надолу и притисна носа си към земята, където преди малко беше преминал старият вълк. Въпреки че обонянieto ѝ беше слабо, козината по гърба ѝ настръхна. Малките душеха непознатата миризма и също като майката наежваха косъмчетата по гърба си, повдигаха дебелиите си мустакати устни и съскаха. Майката се вслушваше още няколко мига в тихата нощ, после поклати опашка и пое в обратна посока, не искаше да се среща с вълка.

Майката и малките рисчета се отправиха на нощен лов. В същото време старият вълк стоеше като издялан от камък сред повалените ели по средата на хълма. Островърхите му уши бяха наклонени напред и той вдъхва влажния въздух, просмукан с аромата на смола и зреещи малини. Пред него ставаше нещо. Той направи още няколко тихи крачки, стъпи толкова леко върху мократа пръст, покрита с гниеци листа и изпочупени елхови клонки, че не чу дори собствените си стъпки. Накрая спря до една огромна повалена ела и долови сподавено скимтене. Вълкът се помъчи да разбере какво става там, в нощния мрак. Приблужи се още малко и достигна почти до върха на падналата ела. Макар изтръгната от земята и пречупена на две, тя не беше победена от бурята — част от корените ѝ бяха впити в земята. Зад поваленото дърво се понесе тихо вълче скимтене.

Старият вълк легна по корем, подви предните си крака и се заслуша в слабия зов. Скоро нещо подскочи нагоре, драсна с нокти върху скалата, падна на земята, зашумоля в корените и зарови пръстта, после отново тупна тежко на земята и изскимтя. Над оределите върхове на елите и оголените клони на буковете се изтърколи червеникавата пита на луната. Тя се отдели от тях и се заизкачва към небето, обсипано с безброй звезди. Някъде в далечината се обади сова и отново всичко занемя. Зад огромния кръг от корени и пръст беше също тихо. Най-после старият вълк се отлепи от земята, заобиколи изпочупената корона на повалената ела, скочи върху грапавия ствол, изправи се, наостри уши и се вслуша. Но от вдлъбнатината между двете скали, пътят към които беше преграден от корените на елата, не се чуваше нито един звук. Все пак чувствителните уши на вълка долавяха признаци на живот — тихо дишане. А когато се придвижи

още по-близо, чувствителният филтър на носа му разпозна вълча миризма. Вълчица!

Старият вълк пое няколко глътки влажен въздух и изръмжа късо. Макар и едвам доловим, изпод корените се чу отговор. Сега старият вълк се обади по-силно, отново получи отговор и разбра, че там, между скалите, се е озовала в принудителен плен млада вълчица. В него се събуди инстинктът за глутница и копнежът по другар, той забрави спазмите на глада, приближи до широката яма от корени и пръст, изръмжа, посегна да захване пръстта, която заедно с преплетените корени образуваше стена между него и младата вълчица. Тя се беше скрила под скалите от бурята, а повалената ела беше преградила изхода.

Старият вълк изскимтя гневно, скимтенето премина в ръмжение и пленената вълчица разбра, че непознатият вълк не се страхува, че се е разсърдил на врага, който ѝ пречи да излезе навън, и няма да избяга, а ще ѝ помогне. Това сякаш ѝ даде сили. Кой знае за кой път тя скочи върху скалата, но нямаше за какво да се захване и се смъкна надолу. Все пак вълчицата не се предаде, хвърли се отново върху стената от пръст и корени, но и този опит завърши както предишните.

Старият вълк изръмжа и вълчицата разбра, че той не одобрява действията ѝ. Дълбоко в гърлото му прозвуча клокочещо хриптене и острите му зъби се впиха в препятствието. Те хапеха яростно, трошаха по-малките коренчета като сухи трески, по-дебелите пък вълкът дъвчеше между челюстите си, докато сломи съпротивата им, а после злобно ги изплюваше.

Младата вълчица приклепна и неподвижно, съсредоточено зачака какво ще стане. Старият вълк работеше като машина. Задните му крака се намираха върху грапавия ствол на елата, а предните си беше опрял в сплетените корени. Клокоченето дълбоко в гърлото му не преставаше, челюстите му не спираха, докато не успя да провре главата си през дупката, която беше изгризал. Очите му бяха пълни с пръст и частици изгнили елхови иглички. Той се отдръпна, отърси се от камъчетата и пръстта, няколко пъти злобно тръсна глава, пръстта и сухите елхови иглички полетяха на всички страни, а после с нова сила се запромъква през тесния отвор. Най-сетне откри малко под себе си вълчицата. Тя се беше изправила и се готвеше за скок. С ръмжение вълкът я спря. Прецени, че още е рано. Затова изсече със зъбите си отвор, през който

можеше да промъкне и предните си лапи. След като го направи, той започна да гризе около себе си. Гърлото му престана да клокочи. Сред хрущенето на челюстите му час по час се дочуваше вече по-спокойно, тихо скимтене. Когато старият вълк реши, че отворът е достатъчно широк, той се отдръпна назад, изскимтя призивно и зачака.

Отворът се извисяваше почти на два метра от вълчицата. Тя скочи, но едва на третия или на четвъртия път успя да достигне с предните си крака дупката сред корените. Когато вълкът видя това, той отново се вмъкна в отвора и продължи да го разширява. Накрая, след няколко несполучливи опита, вълчицата успя да се залови с предните си крака за отвора, впи зъби в дебелия корен и увисна така само за миг. Това беше достатъчно за вълка. Той сграбчи пленената вълчица за дебелата кожа на шията ѝ, стъпи здраво на задните си крака и след кратка борба отскочи върху ствола на елата. В отвора се появи главата на младата вълчица, а после през него се промъкна и цялото животно.

Вълкът изскимтя и без да губи време, се спусна обратно по следите си, а вълчицата го последва. След малко те спряха. Старият вълк погледна вълчицата и се озъби. Вълчицата провеси опашка между краката си, сви глава между раменете и приведена и покорна, се приближи към него. Отначало тя облиза носа му, изцапан от гнилите елхови иглички и пръстта, а после се извърна с гръб към вълка. Той изръмжа доволно и отново затича. Вълчицата се спусна след него. Така те достигнаха до следите на рисчетата и майка им. Козината на вълците настръхна. Двата хищника спряха, като се ослушваха и душеха. Старият вълк разбра какво се е случило и изви нагоре към клека, където беше изчакал преминаването на бурята. В края на високия връх хищниците спряха, за да починат.

Нощта беше тържествена и тиха, но ушите на вълците познаваха нейния шепот: тук под влажните листа на явора помръдваше мишка, в короната на бука шумолеше катеричка или белка. Ето сега тя премина по клона и на земята паднаха няколко дребни капки роса. Доста далеч от вълците изплашен глухар прелиташе от дърво на дърво. От голямо разстояние се понесе бухането на бухал, доволен, че е заловил плячка.

Небето се проясни, луната изчезна, но над разкъсаните облаци все още блестяха хиляди звезди. Светлината им посребряваше рехавата паяжина на парите, кълбеещи се между матовите свещи на стволите.

Хищниците лежаха един до друг, младата вълчица беше допряла нос до вълка и зъбите ѝ ситно потракваха. Стариият вълк като че ли дремеше спокойно, но така изглеждаше само на пръв поглед. Изведнъж той обърна главата си надясно. Сега и вълчицата забеляза двете животни — по-голямо и по-малко. Вълкът докосна вълчицата с влажния си нос и те се надигнаха безшумно. След миг вълчицата се отправи към хребета, като стъпваше внимателно, за да не се помръдне нито една от вейките на клека. Стариият вълк пое надолу по склона. Не бяха изминали и пет минути, когато сред клека се дочу пращане — кошутата и еленчето се понесоха надолу. Стариият вълк вече ги чакаше върху една обрасла с мъх скала, подаваща се леко над храстите. Кошутата се насочи точно срещу него. В мига, когато тя заобикаляше скалата, присвистият вълк се отблъсна и се стовари върху петнистото еленче. Когато го повали на земята, той захапа шията му в мястото, където се намираше главната артерия. След по-малко от минута дотича и вълчицата. Еленчето още потръпваше.

Някъде по насрещния склон заглъхна пращането на клоните под краката на бягащата кошута. Двата прегладнели хищника се нахвърлиха върху плячката. Скоро от еленчето останаха само парчета кожа, оглозгани ребра и почти неначенати плешки. Стариият вълк впи зъби в остатъците от жертвата и заднешком ги помъкна към най-гъстите храсти. Младата вълчица подтичваше наоколо и подхващаше ту ребрата, ту плешките. Накрая, когато реши, че е направил всичко необходимо, стариият вълк се излегна и започна да се облизва, без да обръща внимание на вълчицата, която се отпусна съвсем близо до него. Той ѝ позволи да облизне козината на хълбоците му, а когато тя започна да ближе муцуната му, повдигна главата си и застина, като примижаваше с очи, и от гърлото му се надигна съвсем слабо, почти недоловимо доволно ръмжене.

II

Безпокойството, обхванало най-напред младата вълчица, се прехвърли и върху вълка. Вече втори ден как те бяха станали неузнаваеми. Ловът престана да ги влече и макар гладни, те се скитаха без цел из дълбокия сняг, който трети месец покриваше всичко наоколо с пухената си завивка.

Нощите станаха чувствително по-къси, но студовете не намаляха. Все пак, когато слънцето се издигаше над Бели връх, лъчите му грееха и топлината им се увеличаваше от ден на ден.

Надвечер, изтощени докрай, вълкът и вълчицата се вмъкнаха в младата иглолистна гора над потока и пробудуваха цялата нощ под заснежените клони. Старият вълк познаваше това безпокойство. Никога обаче не го беше посрещал така, с вълчица, с която беше прекарал част от лятото, есента и първата половина на зимата. Обикновено старият вълк водеше глутница, в която всеки признаваше превъзходството му, а той се гордееше, перчеше се, ставаше зъл и заядлив и без никаква причина хапеше всеки вълк, който се приближеше към него. Понякога пък беше обикновен член на глутницата, която се ръководеше от друг, по-силен вълк. Тогава той знаеше къде е мястото му и какво може да си позволи. Оттегляше се настрана, за да не бъде пред очите на водача, и със спусната опашка се мъкнеше по следите на някоя вълчица, обагрени от пресни капки кръв. Ако събереше смелост и се приближеше към вълчицата, двубоят с друг вълк беше неизбежен. Сега обаче той беше сам с вълчицата. От два дни в нея се беше пробудила онази страшна стихия, която е по-силна от живота, защото е сляпа и заредена с неукротим плам.

Разсъмна се и върховете на елите в неподвижната гора, която се издигаше върху стръмния насрещен склон, порозовяха от изгряващото слънце. Старият вълк стана пръв и погледна сурово към вълчицата, която беше повдигнала задния си крак и облизваше корема си. Наведе се към нея, като искаше да я подуши, но тя сподавено изръмжа и посегна да го ухапе, а той едва-едва успя да отскочи. До неотдавна

вълчицата не би се осмелила да направи това, защото щеше скъпо да заплати за дързостта си. Сега вълкът не ѝ се разсърди, отстъпи още една крачка и кротко заскимтя. В този момент откъм потока зад младата горичка се дочу кратко излайване. Вълчицата се изправи като ужилена, старият вълк изръмжа към нея и изтича пред горичката. Под леските от другата страна на потока, покрити с дебела пряспа, се чернееха две фигури. Старият вълк се присви, пристъпи две-три крачки напред, устните му се повдигнаха и в светлината на изгряващото слънце заблестяха два реда зъби. Вълците зад потока обаче не помръднаха. А когато от храсталака излезе младата вълчица, те се раздвижиха и приближиха към потока. Пръв беше един млад тъмносив вълк, а другият — малко по-дребен и с по-светла козина — вървеше след него.

Младата вълчица сякаш не забелязваше нищо. Тя седна на задните си крака и започна да търси бълхите си, като ровеше с нос гъстата козина на десния си хълбок и чаткаше със зъби. После облиза корема си, огледа се и се прозя. Старият вълк изръмжа заплашително и също приближи към потока, но двата вълка от другата страна не мислеха да отстъпват. Особено решителен беше първият, тъмносивият. Той повдигна устни, показва зъбите си и зави.

Боят беше неизбежен. Сега нито единият, нито другият можеха да се откажат — след предизвикателството за двубой нямаше пътища назад.

Старият вълк се беше бил много пъти, затова не нападна направо. Той премина от другата страна на потока и започна бавно да заобикаля двата вълка. По-дребният отскочи встрани и тичешком се изкачи по склона, откъдето продължи да наблюдава потока и трите неясни фигури.

Младият сиво-черен вълк гледаше към стария и се приближаваше към него с оголени зъби. Старият пристъпваше в кръг, без да изпуска от очи съперника си. Заплашителното ръмжене, зараждащо се някъде в гърдите му, не преставаше. Така той се озова под леската, откъдето преди малко двата вълка се спуснаха към потока. Изглеждаше, че вече ще скочи върху младия вълк, който беше на около пет метра от него, но в последния миг сякаш размисли, осъзна, че е по-слаб, и се поуплаши.

Младият вълк не забеляза уловката. Той нападна стремглаво. Старият вълк изпъна силните си крака, челюстите им се сблъскаха, изведнъж той скочи, ударът му беше мълниеносен, младият вълк падна на снега и почувства пареща болка в слабините. Двата хищника се затъркаляха. Край потока те отново се изправиха на крака и застанаха един срещу друг на разстояние не повече от една крачка. В слънчевата зимна утрин от техните муцуни се носеха кълба пара, очите им бяха налети с кръв, езиците — изплезени, от устните им капеше червена пяна.

В подножието на горичката отвъд потока младата вълчица се беше надигнала и безучастно следеше боя между двата противника. Макар да беше дошла на света едва преди две години и онова безпокойство, което е предвестник на запазването на рода, я беше завладяло за първи път, тя знаеше, че в този момент не бива да прави нищо, че ще тръгне покорно след вълка, който спечели битката.

Младият вълк разбра, че противникът му не е по-слаб, но яростта и желанието за победа подчиняваха мислите му. Неговото горещо сърце не му позволяваше да преклони шия и да се обърне с гръб към стария вълк в знак, че се предава, а после покорно да лиже носа и хълбоците му. Вълчицата беше тук и пътят към нея преминаваше само през победата над стария вълк. А той отново искаше да се изкачи над младия. Младият вълк обаче беше извлякъл поука и се придвижи нагоре успоредно с него. Накрая и двете животни достигнаха до гъстите лески. Стояха едно срещу друго, в очите им горяха пламъци, парцали червена пяна капеха от муцуните им. Сякаш забравил острата болка в слабините, младият вълк нападна. Старият искаше да се извърти откъм хълбока на съперника си, но кракът му се закачи в някаква вейка под снега. Младият вълк използва мига и притисна между челюстите си задния десен крак на съперника. Костта изхрущя и за секунда старият вълк видя края си. Той се изви с всичка сила и заби зъби в муцуната на младия. Хватката около крака се отпусна, младият вълк се мятеше, за да освободи най-чувствителната част от тялото си, но челюстите на стария бяха стоманени, техният натиск не отслабна, напротив, зъбите се впиваха все по-дълбоко, докато достигнаха костта. Тогава очите на младия вълк се изпълниха с кръв, с последни сили той се опита да се освободи, да се освободи на всяка цена, да избяга, само да може да избяга. Вече беше късно.

Челюстите на стария вълк се отпуснаха, окървавената глава падна в снега. Младият вълк немошно се изправи на крака. Само за миг. Старият се устреми към него. Челюстите му се забиха в гърлото на младия съперник, който почти не се защитава. Само дращеше със задните си крака корема на стария вълк и отбраната му ставаше все по-слаба. Още секунда и старият вълк усещаше как гърлото на противника хрущи между челюстите му, но не го пусна, докато младият вълк продължаваше да мърда. После старият вълк се отърси, погледна налетите с кръв очи на неподвижния си съперник и димящата кръв, която течеше от муцуната му, приклепна, издигна отвесно глава и от гърлото му се откъсна нещо подобно на стон. След това в долината отекна победният вълчи вой, който кара да трепери всичко живо, защото вълкът вие така само ако е убил, ако е убил голям и силен враг. Така вика свидетели, за да видят успеха му, да му се подчинят, защото той е господарят и всеки трябва да изпълнява волята му. Младата вълчица направи няколко крачки и спря по средата на затрупания със сняг поток. Старият вълк приближи към нея, подуши я и се отправи на три крака към младата горичка. Десният му заден крак гореше и го пробощдаше, не можеше да стъпи на него. Той се вмъкна в ниските клони, където бяха прекарвали нощта с вълчицата, и там заскимтя. Вълчицата покорно го следваше, отначало облиза носа му, после хълбоците, а накрая легна по корем и започна съсредоточено да ближе окървавения му крак.

Вълкът и вълчицата прекараха три дни и две нощи в младата иглолистна гора. Едва тогава усетиха глад. Когато ходеше, старият вълк повдигаше задния си десен крак. Той още го пареше и го пробощдаше, сякаш в него се бяха забили стотици иглички, но стоманеният камшик на глада все по-силно шибаше и двамата.

Всичко тръгна постарому. Вълчицата подтичваше отпред, но при всяко изръмжаване или заскимтяване на вълка тя се заковаваше и изпълняваше желанието му. Отново ближеше носа и хълбоците му и покорно се обръщаше с опашка към него.

Денят беше слънчев и чист, високо в небосвода кръжаха няколко гарвана, кълвач весело прелиташе от дърво на дърво.

До вечерта двата измършавели хищника не уловиха дори една мишка. Мишките бяха още дълбоко под снега.

Когато огненият диск на слънцето застана точно над Бели връх, хищниците спряха да починат на стръмното сечище. Слънцето грееше, снегът се размекна и вълците го лижеха с големите си грапави езици. Гладът изгаряше вътрешностите им, в очите им проблясваха лоши пламъчета. Малко преди да се стъмни, те откриха следите на стадо елени, но не се спуснаха по тях, не се решиха да рискуват.

С падането на вечерта студът стегна. Измършавелите вълци вървяха с лекота по тънката снежна корица. Те преминаха Бели връх, спуснаха се в дълбока долина, оттам продължиха по насрещния склон и се озоваха в следващата долина. Малко преди разсъмване, когато над бялото равно било започна да се развиделява и здрачът се засили, вълците надушиха прясна кръв. Наблизо един рис се угощаваше с миналогодишно сърне. Когато забеляза вълците, той престана да яде, изгърби се и изръмжа заплашително. Вълците се разделиха и започнаха беззвучно да се приближават към хищника. Старият вълк стъпваше леко и на задния си десен крак, за да не може рисът да забележи раната му. Голямата котка заотстъпва. Боят с тези двама противници нямаше да бъде равен. Рисът погълна наведнъж черния дроб и начена бута. Вълците бяха на един скок от плячката, а на риса още не му се щеше да отстъпи. Той се отдалечаваше крачка по крачка, но когато видя, че вълците не спират при плячката, а се устремяват към него, изви се настрана като котка и с три-четири скока достигна короната на една ниска скоруша, отдалечена на повече от двадесет метра от плячката. Вълците спряха, гледайки подир голямата котка, която съскаше злобно от дървото, и се върнаха при лесно спечелената плячка.

Пръв започна да яде старият вълк. Ръмжейки, той излапа остатъците от вътрешностите, а когато се позасити, облиза се и отиде при клекналата вълчица, която гледаше ту към риса, свит в скорушата, ту към прясната плячка и преглъщаше слюнките си. Старият вълк побутна леко вълчицата, застана на нейното място и не помръдна, докато тя не се нахрани.

Рисът още не се осмеляваше да слезе от скорушата. Вълците сякаш привикнаха с него. Най-после вълкът започна отново да яде и скоро от сърнето не остана нищо освен големите кости и парчета кожа. Ребрата, натрошени от челюстите на вълците, също изчезнаха в стомасите им. След това ситите животни погледаха още малко към

риса, който се гърбеше на скорушата, съскаше и изпущаше мълнии от очите си, но не можеше да направи нищо повече. Те изръмжаха няколко пъти срещу него, а после се върнаха по следите си на хребета. Там се промъкнаха в старата гъста гора и си изровиха леговище под едно наполовина изгнило, повалено дърво. Старият вълк помагаше на вълчицата да разчиства снега, сякаш не усещаше острата болка в задния си десен крак.

Дните се издължаваха, слънцето грееше все по-силно. А когато старият вълк вече можеше добре да стъпва върху ранения си крак, двата хищника поеха на изток от хребета на Бели връх. Предварително те си издълбаваха място за нощуване в някой гъсталак и веднага щом слънцето се скриеше зад планината, тръгваха на път. От време на време успяваха да уловят заек, техни жертви станаха две катерички и една врана, която пируваше с мърша, останала кой знае откога. Рядко успяваха да се нахранят добре. Така приближаваха към местата, които старият вълк познаваше чудесно, защото там беше видял за пръв път слънцето и беше водил не един двубой. Сред скалите на стръмния склон, той знаеше една дълбока бърлога. На две крачки от нея бликаше изворче, чиято тънка струйка се вливаше в потока, прекосяващ дъното на дълбоката долина.

Отначало младата вълчица не искаше да последва вълка в бърлогата. Дълго време той тихо скимтя отвътре, а вълчицата го слушаше. После тя приближи крачка по крачка, промъкна се зад дебелия бряст и през пукнатината в скалата влезе в преддверието, а оттам — в малка пещера.

Бърлогата беше необитаема и двата хищника бързо се настаниха. Отначало вълчицата избута с крака в преддверието изгнилите листа и борови иглички, натрупани от есенните ветрове, а след това вълкът ги разнесе в муцуната си по склона.

В първите дни вълчицата също ходеше на лов. Гората ставаше все по-богата, гладът беше рядък гост. А когато вълкът успя да улови миналогодишно глиганче, те наистина се нахраниха до насита. Щом вълчицата видя как старият вълк прехвърли през рамо половината от глигана и придържайки го със зъби, го отнесе в бърлогата, очите и заблестяха.

Слънцето съкращаваше нощите и грееше все по-силно. Още веднъж хищниците бяха застигнати от вихрушка, но зимата вече

клонеше към края си. Един ден, привечер, вълчицата не отиде на лов, а когато вълкът се върна, тя не го пусна в бърлогата. През този ден зимата окончателно отстъпи на пролетта. Лежейки по корем зад стария бряст, вълкът беше пъхнал глава във входа на бърлогата. Изведнъж той долови, че вълчицата не е сама. Младата майка облизваше коремчетата на три слепи вълчета, после ги притисна към пълните си гърди и зачака да се заловят за тях. Вълкът не се осмели да влезе вътре, сякаш знаеше, че не бива да го прави. Така прекара целия ден. Привечер вълчицата изръмжа в отговор на неговото скимтене и той се спусна към долината. Над потока хвана голям заек. Дори не го начена, грабна го с челюстите си и го понесе като перце. Изкачи се над изворчето, пъхна глава в бърлогата и изчака, докато вълчицата вземе заека. После вълкът се зърна при изворчето и дълго пи студена вода.

III

Шест гладни вълка лежаха в старата гора под Бели връх. Вече четвърта нощ не бяха хващали нищо. Скупчени един до друг, те примижаваша срещу изгряващото слънце, час по час някой посягаше да захапне съседа си и изръмжаваше. Единствено старият вълк, водачът на глутницата, и младата вълчица бяха спокойни. Разбира се, само привидно. Въпреки че техните вътрешности се свиваха от глад, привързаността им беше твърде силна.

Отскоро дните започнаха да се издължават, вече се чувстваше, че слънцето се пробужда, но тази зима натрупа толкова сняг, че дори вълците със своите широки лапи трудно си пробиваха път през него.

През последната нощ шестте вълка обиколиха голяма част от гората, но само на едно място се натъкнаха на пресни следи, и то от катеричка, която се стрелна по гладкия ствол на един разклонен дъб и изчезна.

Стадата елени се смъкнаха по-близо към хората и старият вълк не поведе глутницата си натам. Древният инстинкт и опитът му го караха да отбягва хората. Може би все още имаше изход? А може би вече нямаше? Засега четирите млади вълка само посягаха да се ухапят, само ръмжаха, рано беше да се нахвърлят един върху друг. Старият вълк знаеше, че ако не заситят глада си, ще стане най-лошото.

Призори беше най-студено, но вълците не забелязваха студа, дебелият им кожух ги пазеше от него, единствено гладът беше страшен. Час по час кръвясалите им очи се обръщаха към стария вълк с ням упрек или зле прикрита заплаха. Водачът на глутницата ставаше и оглеждаше четирите вълка, лежащи край него, но когато и те понечваха да се надигнат, той им се озъбваше и отново лягаше. Младата вълчица опря нос в рамото на вълка и известно време остана така.

Старият вълк беше сигурен, че през деня ще успее да задържи глутницата в прикритието, но следващата нощ ще бъде страшна.

Само девет месеца бяха изминали от мига, когато трите вълчета отвориха очи в пещерата зад могъщия бряст. Едва тогава младата майка пусна вълка вътре. Тя следеше всяко негово движение, готова, ако се наложи, да се нахвърли върху него. Скоро вълчицата откри, че няма от какво да се страхува. Вълкът остави до себе си една оскубана наполовина яребица, легна по корем, отпусна глава върху предните си крака и се загледа към трите вълчета, мотаещи се из полумрака. После няколко пъти изскимтя. Без да се изправя, той се затътри по корем към кърмещата вълчица, побутвайки с нос яребицата. Отново заскимтя. Тогава вълчицата отърси малките от гърдите си, стана, приближи се, както преди, до лежащия вълк и облиза носа му. Вълкът се надигна и придържайки яребицата между краката си, с мощно движение на челюстта я разкъса на две. След това не я докосна и вълчицата изяде цялата птица. Вълкът се примъкна бавно към малките, подуши ги едно подир друго, погледна косо вълчицата и като видя, че тя не го заплашва, изплезе език и започна да ближе вълчетата. След всяко близване той повдигаше глава и почесваше с езика си вълчето по гърба или по коремчето. После облиза носа на вълчицата и целия ѝ хълбок. Когато свърши, вълкът стана, настани се до входа на бърлогата и с притворени очи загледа грапавата кора на дебелия бряст.

Времето се затопляше, вълкът ходеше на лов далече от бърлогата и почти винаги се завръщаше с плячка. После, когато млякото в гърдите на вълчицата намаля и малките стъпиха здраво на високите си крачета, храната започна да не достига. Накрая вълчицата се досети какво трябва да направи и една вечер тръгна на лов заедно с вълка.

Ловуват ли двама — това е нещо съвсем друго! Хищниците се разбираха чудесно и ловът почти винаги беше успешен, въпреки че изгубваха в път най-малко час, за да се отдалечат достатъчно от бърлогата. Така бяха свикнали — близо до бърлогата не улавяха дори мишка, напъхала се сама в муцуните им.

Скоро млякото на вълчицата секна, но вълчетата вече бяха привикнали към твърдата храна. Щом възрастните се върнеха и се промъкнеха през цепнатината зад бряста, те ги посрещаха с нетърпеливо скимтене. Вълкът и вълчицата повръщаха цели купища полусмляно месо, които малките излапваха за миг и тумбачетата им се издуваха до пръсване. После започваха да се боричкат и гонят. Безнаказано дърпаха майката и бащата за козината, хапеха ги по

носовете и понякога играта продължаваше чак до вечерта, когато възрастните отново се отправяха на лов.

Снегът отдавна беше изчезнал от долините и южните склонове. Под надзора на възрастните малките вълчета се научиха да ходят на извора и да пият вода направо от него. Все по-често те изскачаха сами пред бърлогата и майката с мъка ги принуждаваше да се приберат.

Край стария бряст разцъфна бреза и в нейната корона започнаха да се появяват две катерички. Скоро те си оплетоха гнездо върху горния чатал на дървото. Катеричките виждаха вълците под себе си, но сякаш знаеха, че няма защо да се боят от тях. Те тичаха не само по клоните, но се престрашаваха да слязат и на земята — само когато забелязваха вълчетата, се совваха в короната на някоя ела, от която мигом прескачаха на брезата.

В една влажна пролетна вечер възрастните хищници се отправиха на лов, както обикновено. Вълчетата изскочиха от бърлогата след тях, но вълчицата се обърна, изръмжа и малките се втурнаха обратно в пещерата. Тази нощ не им вървеше. Спуснаха се по петите на заек, но той се скри в купчина сухи клони. После пресякоха следите на мечка, отклониха се и се отдалечиха от местата, където можеха да я срещнат. Вървейки по потока, малко преди развиделяване те достигнаха до един хълм, обрасъл с рядка букова гора, из която тук-таме се чернееше някоя висока ела. Под самото било имаше полянка. Там вълците спряха, защото усетиха силна, приятна миризма. В тревата пред себе си те видяха големи птици, но птицата не е заек, който можеш да подгониш. Глухарят просто разперва крила и се изплъзва.

Вълците легнаха по корем и зачакаха. От някакво дърво, издигащо се отвъд полянката, се чуваше потропване, после прашене, а накрая нещо изпука. Старият вълк знаеше какво става, той познаваше големите черни птици и техните по-дребни петнисти женски, но само два-три пъти в живота си беше ял от месото им. То не беше много. Но сега, когато не бяха уловили нищо, трябваше да опитат късмета си.

Старият вълк запълзя бавно по сухата трева, достигна една усамотена ела пред полянката, вмъкна се под нея и погледна вълчицата. Вълчицата не помръдна, тя сякаш знаеше, че не може да му помогне. Така, сам, той имаше по-големи надежди за сполука. Стаен под самотната ела, старият вълк вдишваше миризмата на три-четири

женски птици, които шаваха в сухата трева на някакви си петнадесетина метра. Отново се обади птицата от дървото в края на полянката и благодарение на острия си слух вълкът откри, че тя се намира върху един от двата бука, които растяха до високата ела.

Започна да се разсъмва. Сега вълкът можеше да използва и зрението си. Изведнъж голямата птица върху бука размаха крила и кацна на няколко скока от дебнещия вълк. Всичко се разигра за миг. Глухарят още не беше отпуснал напълно крилата си, когато вълкът се хвърли отгоре му. Захапа го и го понесе към вълчицата, без да обръща внимание на женските по поляната, които се издигнаха във въздуха.

Когато вълците се върнаха при изворчето до разцъфналата бреза, в носа им ги удари странна, остра миризма. Вълкът спря до брезата, остави глухаря на земята и неуверено задуши наоколо. Вълчицата се вмъкна в бърлогата и веднага изскочи навън, следвана от две вълчета. Те се заловиха с черната птица, скубеха перушината ѝ, ръмжаха и лапаха парчета от още топлото месо. Вълчицата подуши младата трева, после изви глава нагоре и болезнено заскимтя. Тя разбра, че третото вълче е изчезнало там, във въздуха. За първи път вълчицата се срещаше с особената миризма, която беше оставил след себе си скалният орел. Тя сграбчи със зъби глухаря, изръмжа и малките мигом се озоваха в пещерата. Вълчицата се прибра след тях и им даде птицата, за да я доразкъсат и изядат.

Старият вълк също разбра какво се е случило, но не влезе вътре, а легна до дебелия бряст и се загледа в слънчевия ден.

Няколко дни след това вълчицата оставаше при малките, но накрая гладът надви и тя трябваше да напусне бърлогата. Не измина седмица и малките привикнаха да ходят на по-големи разстояния. Един ден, привечер, вълчицата напусна бърлогата заедно с вълчетата. Старият вълк подтичваше след тях и в съзнанието му се очертаваха контурите на Бели връх. Когато четирите животни спряха на познатия хребет, от който се спускаше старата неподвижна гора, по небосвода на изток се разливаха кървави зари.

Премина пролетта, лятото прегърмя и гората се изпълни с рева на елените. Тогава младата вълчица загуби второто си малко.

Глутницата нощуваше, където свари, хищниците кръстосваха надлъж и нашир околността и много рядко се връщаха на Бели връх. Веднъж призори ситите от добрия лов вълци преминаха по едва

забележимата пътечка под старото сечище и едно от малките изтича към потока да пийне вода. Вълчицата спря и го зачака. Не ѝ беше приятно, когато някое от вълчетата се отделя самичко, но тук нямаше от какво да се страхува. Когато малкото изскимтя, вече беше късно. Майката се спусна към гъстите лески край потока, но след миг изляя късо и тичешком се върна на сечището. От леските се понесе басово ръмжене и веднага след това от тях изскочи мечка. Тя се изправи на задните си крака, изръмжа и щом забеляза, че нещо в сечището се движи, стъпи на четирите си крака и се втурна към вълците. Стариият вълк побягна пръв, след него — малкото вълче, а последна, озъртайки се постоянно, тичаше вълчицата.

Вълците се върнаха на Бели връх и следващата нощ не отидоха на лов. Оттогава те отдалеч заобикаляха потока под сечището, където мечката и двете мечета ходеха да ловят пъстърви.

Когато излизаха всички, вълците ловуваха по-сполучливо. Младото вълче възприемаше бързо. Най-трудно му беше да улови първия си заек, после то явно поумня. Когато падна първият сняг и гората оредя, младият вълк вече беше станал голям колкото майка си.

Снегът се увеличаваше, нощите се удължаваха и ловът ставаше все по-тежък. Елените се събраха на стада и вълците много рядко успяваха да отделят някое младо еленче или болна кошута. Накрая все пак щастието им се усмихна. През една нощ, когато подобната на топла пита луна плуваше по небосвода, обсипан с безброй звезди, стариият вълк спря над следата на кошута, която водеше две малки. Трите вълка поеха предпазливо по пресните следи.

Луната избледня, зазори се, а вълците не успяваха да нападнат. Обширното плато беше неподходящо, защото кошутата щеше да ги забележи отдалеч. А когато се развидели, трябваше да бъдат още по-предпазливи. Използвайки прикритието на хребета, най-сетне те се приближиха на стотина крачки от кошутата и двете еленчета. Животните гризяха краищата на брезовите храсти. Вълците не издадоха нито звук. Всеки знаеше какво трябва да прави. Стариият вълк пое надолу, описвайки полукръг, за да излезе под малкото стадо. Скоро след това се разделиха вълчицата и младият вълк. Отначало те вървяха, после се втурнаха и полетяха между дърветата, като вдигаха подире си кълба сняг. Кошутата повдигна рязко глава, въртна се на задните си крака и побягна встрани, а не надолу, както предполагаша вълците.

Хищниците трябваше веднага да сменят тактиката. Старият вълк се устреми отдолу, а вълчицата и младият вълк се спуснаха по петите на животните. Преследването не продължи дълго. Вълчицата успя да се приближи и да отдели изоставащото еленче от майката. В първия момент то се обърка, избра погрешна посока и се озова точно пред стария вълк. После всичко се разигра много бързо и трите вълка се нахвърлиха върху тлъстата плячка.

След като се наядоха до пръсване, старият вълк клекна на задните си крака, изви глава нагоре и нададе протяжен вой, както онзи път, когато победи младия си съперник. Зави още веднъж, после още веднъж. Скоро от срещуположния хребет се понесе отговор и сред дърветата се появиха два възрастни вълка. Те спряха, прецениха положението, а когато старият вълк зави отново, затичаха към него. Опашките им висяха между задните крака, главите им бяха покорно приведени към земята. Когато стигнаха при стария вълк, те се обърнаха с гръб към него. Той пристъпи към остатъците от пляката и ги подкани със скимтене. Двата вълка лакомо се нахвърлиха върху тях. В гладните им стомаси изчезваха парчетата кожа и кости, които те без усилия трошаха с челюсти. Накрая не остана почти нищо и от главата. Ситите вълци се примъкнаха към стария вълк и започнаха да ближат носа му. По този начин те изразяваха своето подчинение. След като се наслади на усещането, че е водач, старият вълк се обърна, определи посоката и пое през неподвижната гора към хребета, за да отведе цялата глутница в бърлогата на Бели връх.

Същия ден заваля гъст сняг и глутницата остана две нощи на Бели връх. Елените се спуснаха още по-ниско и вълците също се престрашиха да слязат в долините, но не смееха да се приближат към хранилките, край които се извиваха широки пътища. Все някак си преживяваха. Веднъж улавяха заек-два, друг път се изхранваха с мършата на сърна, изоставена от рис, ловяха мишките, които изшумоляваха тук-там в листата под снега. Щом нямаше нищо друго, не се отказваха и от катеричка. Веднъж повалиха сръндак и сърна и ги изядоха в малинака на сечището. Тогава към тях се присъедини шестият вълк. Той беше твърде млад, дребен и измършавял, който знае как беше останал още жив. Дотича при първия вой, нададен от стария вълк. Трите стари вълка заръмжаха — те не искаха да допуснат пришълеца до пляката. Старият вълк стоеше и гледаше какво ще

стане. Когато трите вълка наобиколиха заплашително мършавото вълче, сред тях скочи вълчицата. Тя се озъби, изръмжа и това беше достатъчно. Младият вълк изяде всичко, което беше останало от сръндака и сърната. За добавка той изгълта и окървавения сняг — толкова голям беше гладът му.

Но изминаха три дни, а глутницата не улови нищо повече. Нямаха друг изход освен да слязат надолу.

Водени от дима, вълците слязоха към колибите. Вятърът носеше сладки миризми. От оборите се издигаше уханието на храна. Гладните вълци приближиха на петдесетина крачки, но по-нататък не посмяха. Тогава вълчицата се отправи встрани и заобиколи селището откъм посоката на вятъра така, че той да отвее миризмата ѝ към най-близкия двор. Не се наложи да чака дълго. От дома се зачу лай, а след него човешки глас. После издрънча синджир. От отворената порта изскочи голямо петнисто куче, което надвишаваше вълчицата с повече от педя и безшумно полетя към миризмата. Подире му се втурна малко черно кученце, лаещо като бясно във всички посоки. Вълчицата побягна обратно по следите си. Когато голямото петнисто куче я настигна, тя затича по-бързо и след миг вълците заобиколиха кучето. То не можа дори да изскимти. Гладните вълци го разкъсаха на парчета и от него останаха само жалки останки.

Вълците искаха да повторят лова си, но не успяха. При следващото им посещение на колибите отнякъде изтича човек и започна да стреля с пушка. Втори път вълците не се осмелиха да се приближат към хората. Елените и сръндаците бяха долу, където ходеха двуногите същества с пушките, от които вълците се страхуваха най-много. И ето сега четвърта нощ как не са уловили нищо. В кръвясалите им очи проблясваха лоши пламъчета. Старият вълк знаеше, че глутницата трябва да се нахрани. Иначе ще стане лошо. Много лошо.

Веднага щом се свечери, шестте вълка се отправиха на лов. Старият вълк поведе глутницата по стръмното сечище, през неподвижната гора, оттам към потока, а после по насрещния склон. Отслабналите вълци тичаха в редица след водача, последна вървеше вълчицата. След повече от час вълците откриха пъртина, отъпкана от животни.

Заваля сняг. Вълците намалиха темпото, престанаха да тичат и накрая бавно се помъкнаха един подир друг.

Разширените ноздри на хищниците потръпваха от нетърпение, но те безропотно се подчиняваха на водача си, защото такъв е законът на вълците. Най-после достигнаха едно възвишение, където усетиха човешка миризма. Но това не ги възпря. Движейки се в края на хлъзгавия път, те заобикаляха хълма. Оттам вятърът носеше миризмата на животни. Хищниците се плъзгаха сред дълбокия сняг като шест сенки. Отпреде им се очерта голяма хранилка, край която се трупаха много животни. Ако глутницата не се намираше в толкова отчаяно положение, старият вълк никога не би предприел такава авантюра. Но сега нямаше избор. Ако искаше да запази глутницата, ако искаше вълците да му се подчиняват, ако искаше те да не се разкъсат помежду си, трябваше да ги поведе натам.

Снегът се сипеше непрестанно и хищниците успяха да приближат на двадесетина крачки от елените и кошутите, които пристъпваха на място и преживяха. В този момент една от кошутите ги забеляза и проблея. Около хранилката се разнесе тропот. Старият вълк зачака животните да побягнат, а вълците да се спуснат подир изоставащите, докато успеят да откъснат от стадото някой елен или кошута. Но стана нещо съвсем друго. Животните бързо се скупчиха и преградиха дълбокия път. Вълците нямаше накъде да отстъпят. Привели рога, елените първи се втурнаха срещу хищниците. Старият вълк се опита да скочи върху врата на най-близкия елен, но внезапно усети остро пробождане в левия хълбок, след това нещо удари десния му заден крак, ранен в двубоя с младия вълк. Вълчицата хапеше на всички страни, младите вълци също не се посрамираха й накрая сполучиха да се промъкнат заедно през разярената стена от рога, глави и копита. Понесоха се по дълбокия път и спряха чак в неподвижната гора, край която се виеше потокът, сега покрит от дебела снежна покривка.

Вълчицата вече не беше последна. В края се мъknеше на три крака старият вълк и от левия му хълбок течеше кръв. Когато настигна глутницата, главата му не беше изправена, а опашката висеше между задните му крака. Вълците го наблюдаваха с пламнали очи. И неговият син също. Те чувстваха кръвта, изтичаща от хълбока му, и виждаха, че подскача на три крака. Старият вълк разбра какво ще стане. То беше неизбежно — такъв беше вековният вълчи закон. Вълците се раздвижиха.

Вълчицата се изкачи встрани. Вълчето, което приеха при последния им голям лов и го нахраниха с остатъците от сърндака и сърната, я последва. Трите млади вълка застанаха един до друг и заръмжаха заплашително. Старият вълк повдигна глава. Той искаше да отвърне поне на първия удар, макар да знаеше, че няма сила, която да го спаси.

И все пак се случи нещо почти невероятно. Вълчицата скочи между стария вълк и трите ръмжащи вълка. Тя се изправи срещу тях, озъби се, заръмжа и гъстите ѝ слюнки покапаха върху замръзналия сняг. Трите вълка направиха крачка, още една, облаците пара, които бълваха от муцуните им, се докоснаха. Тогава към вълчицата притича най-малкото вълче, най-младият член на глутницата. След миг, подскачайки на три крака, до нея застана и старият вълк, тя светкавично го заобиколи и той остана между нея и младото вълче.

Трите освирепели от глад вълка стояха срещу стария, ранен водач, който трябваше да им послужи за храна, защото не можеше да се защитава. С този, младия, най-малкия от всички, ще се справят лесно. Само да я нямаше разярената вълчица, която вече не ръмжеше, приближаваше се изгърбена към муцуните им и всеки миг можеше да скочи. Пръв отстъпи с една крачка нейният син. Другите две животни се изравниха с него. Вълчицата отново напредна и трите млади вълка пак отстъпиха. А когато тя напредна за трети път и изгладнелите до смърт млади вълци отстъпиха, всичко беше решено. Те се обърнаха и побягнаха през глава.

Като издялана от камък, вълчицата стоеше неподвижно, докато трите сенки не се изгубиха между дърветата. После се върна при стария вълк, облиза студения му нос, обърна се с гръб към него и отпусна опашка между краката си. Признаваше правото му на водач. Младото вълче направи същото. Старият вълк легна, захриптя, от муцуната му бликна струя кръв и след малко застина. Така го намериха сутринта хората, които караха към хранилката шейна, натоварена със сено, чувал букови жълъди и млади елхови клонки.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.